

ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.

ਜ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਜੈ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 902 .

3 ਮਈ 1985 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1908)— ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4— ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ— ਮ੍ਰਿਤਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ — ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ — ਵਕੀਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 4 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਬਕਾ ਧਿਰਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇ ਮਦਨਜ਼ਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸ਼ਾਬਕਾ ਪੱਖ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ— ਕੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਕਮੇਪਣ— ਛੋਟ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ— ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬੇਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਮਲੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ (Para 5) ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1908 ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

(Para 6)

ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਤਿਆਗੀ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਸਬ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਪਟਿਆਲਾ (ਬੀ), ਮਿਤੀ 29 ਨਵੰਬਰ, 1983, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 16 ਦਸੰਬਰ, 1975 ਦੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬੀ.ਆਰ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ।

ਐਮਐਸ ਜੈਨ, ਆਰ.ਐਮ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ **ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਲਈ**

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ.ਵੀ.ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1.) ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 451 ਅਤੇ 902 ਆਫ 1984 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ 29 ਨਵੰਬਰ, 1983 ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਝੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ **ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ** ਜਦਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਗਲੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ 24 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਏ. ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਨੂੰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, -

“ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

24 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੇ ਡਿਫੈਂਡਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐੱਲ.ਆਰ. ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਡੀ. ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਐਪ. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐੱਲ.ਆਰ. ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਵੇਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 2-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਐਲਆਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ /

ਪੱਖ ਸਬੂਤ ਲਈ ਆਉਣਾ ਹੈ।

ਆਖਰਕਾਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ 16 ਦਸੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ 29 ਮਈ, 1976 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਮਲ 'ਤੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ / 15 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੂੰ 26 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ *ਰਾਹੀਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ* ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ *ਪੱਖ* ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਬਕਾ *ਪੱਖ ਦਾ* ਫਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ *ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ* ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ *ਧਿਰੀ* ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੱਜ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16 ਦਸੰਬਰ, 1975 ਦੇ ਐਕਸ- *ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ*। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੁਸ਼ਟ, ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 451 ਆਫ 1984 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 902 ਆਫ 1984 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

3. *ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ* ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ XXII ਨਿਯਮ 4, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ 18 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (4) ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਈ. 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਬਕਾ *ਪੱਖ* ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਫਰਮਾਨ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ

4. ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ *ਬਨਾਮ* ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ * ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ? ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਟਾਇਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਗਲੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 24 ਮਾਰਚ 1975 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ। ਸੀਮਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਪੱਖੋਂ, 24 ਮਾਰਚ, 1975 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, - 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਇਹ ਹੁਕਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 24 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੋਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ, ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ *ਰੱਦ* ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ *ਟੈਟ* ਰੋਮ ਬਨਾਮ *ਕੁੰਦਨ*, (1) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬੇਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਮਲੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1928 ਲਾਹੌਰ 784

ਮ੍ਰਿਤਕ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਟੇਟਿਵ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਬੀਰਬਲ* ਬਨਾਮ *ਹਰਲਾਲ*, (2) ਅਤੇ *ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ* ਬਨਾਮ *ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ*, (3) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ।

6. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਲ 1973 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ XXII ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੀਟਰੋਜ਼ ਪੈਕਟਿਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਵਿਵਾਦ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ* ਜਪਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਸਕਦਾ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਅਗਲੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ 24 ਮਾਰਚ 1975 ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 18 ਮਾਰਚ, 1975 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ XXII ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ XXII, ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1973 ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੰਬੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ, (4) ਅਤੇ ਰਾਮਜੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾ, (5) ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 24 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1953 ਪੰਜਾਬ 252
- (3) ਏਆਈਆਰ 1969 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 214.
- (4) 1981 ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਰ 373.
- (5) 1983 ਪੰਜਾਬ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਰ 231.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਆਈ. ਐੱਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.)

M^aW*WM M aMB>*MM«aN>«OaM*» ««W»
TVWMBMMMMMMWAAirv^CaMMMMMaM*****
*-&..

ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ 23 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਾਬਕਾ ਆਰਟੀ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

7. ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 24 ਮਾਰਚ, 1975 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਸਬਿਤੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 24 ਮਾਰਚ 1975 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। 16 ਦਸੰਬਰ 1975 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 27 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XVI ਨਿਯਮ 7-ਏ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ *ਦਸਤੀ ਸੈਮਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ*। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਐਂਡ ਆਈ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1055 ਆਫ 1984।

ਮਈ 20, 1985

■ 1983 ਦਾ XII) - ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 - ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੇ ਜਾਂ ਵੇਚੇ ਜਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੈਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ - ਡਿਲਿਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਜਿਹਾ ਸੈਸ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੈਸ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ— ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੰਡ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ —ਅਜਿਹਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ—ਕੀ ਕੋਈ ਫੀਸ —ਕੀਮਤ ਦਾ ਤੱਤ —ਸੈਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸੇਵਾ— ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

* ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਿ-ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਣਿਤ ਦਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ